

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2015. május 15.

ÉNEK-ZENE

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA**

I. ÖSSZETEVŐ

ZENEFELISMERÉS

A feladatsor megoldására 24 pont adható. Minden feladatelem (kis betűvel jelölt kérdés) 1 vagy 0 pontot ér attól függően, hogy a megoldás hibátlan vagy hibás. Plusz pont vagy tört pont (pl. 0,5 pont) nem adható! Az áthúzott válasz nem értékelhető!

A zeneszerzők névleírásában előforduló helyesírási hibákat csak a zenetörténeti esszében szabad pontlevonással értékelni. A zenefelismerésben kizárólag a tartalmi helyesség a pontozás kritériuma!

A zenetörténet esszé kivételével elegendő a zeneszerzők családnevének feltüntetése.

Javítókulcs (24 pont)

1. a) (J. S.) Bach
b) h-moll szvit / Badinerie
c) barokk
2. a) (M. P.) Muszorgszkij / (M. Ravel)
b) Egy kiállítás képei / Gnóm
c) romantika / nemzeti romantika
3. a) (W. A.) Mozart
b) Figaro házassága / F-dúr kavatina
c) opera
4. a) (G.) Verdi
b) Nabucco / Rabszolgák kara
c) XIX. / 19. század
5. a) (M.) Ravel
b) Bolero
c) századforduló / impresszionizmus / XX. / 20. század
6. a) Kodály (Zoltán)
b) Psalmus Hungaricus / Magyar zsoltár
c) XX. / 20. század
7. a) (C.) Orff
b) Carmina Burana / O, Fortuna
c) oratórium / színpadi oratórium
8. a) Liszt (Ferenc)
b) Les Préludes
c) szimfonikus költemény

II. ÖSSZETEVŐ

ZENETÖRTÉNETI SZÖVEGALKOTÁS

Zenetörténeti esszé

Javítókulcs (30 pont)

A helyesírási és nyelvhelyességi hibák nem számítanak bele az értékelésbe, ellenben az olvashatatlan, illetve az értelmezhetetlen megállapítások hibásnak minősülnek. A zenei szakkifejezések és a zeneszerzők nevének helytelen lejegyzései pontvesztéssel járnak. A zeneszerzők nevének írásakor a következő szabály érvényesül: a magyar szerzők esetében egyszer a teljes névhasználat a kötelező (pl. Bartók Béla, Kodály Zoltán, Szokolay Sándor stb.). Ha a szerző neve többször is előfordul a dolgozatban, akkor elég, ha a vizsgázó csak egyszer írja ki a szerző teljes magyar nevét. A külföldi szerzők esetében elégséges a családnév megjelölése is (pl. Beethoven, Mozart, Bach stb.). Ebben az esetben a teljes névhasználatért (pl. Ludwig van Beethoven stb.) nem jár plusz pont, ám a helytelen írásmód (csak családnévre vonatkoztatva) pontvesztéssel jár.

A zenetörténeti esszé 0–30 ponttal értékelhető.

Megoldás	Pontozás
Zenetörténeti hitelesség	
Tartalmában igazodik a megadott témához; a zenetörténeti tényeket bemutatja, azok összefüggéseit hitelesen értelmezi	17 pont
Tárgyi tudásában tévedések vannak	pontvesztés arányosan
Tárgyi tudásában alapvető hiányosságok vannak	0 pont
Formai tagolás, logikai felépítés, a kifejtés tartalma, világos mondat szerkesztés	
A szöveg érthető, megfogalmazásában lényegre törő	6–8 pont
Tartalmilag megfelelő, de az írásmű gondolatvezetése, következtetései nem mindig logikusak	1–5 pont
Helytelen megállapítások, következtetések jellemzik, a szöveg felépítése esetleges	0 pont
Szaknyelv használata	
Közlései szakszerűek	4–5 pont
A szakkifejezéseket körülírja, kevésbé alkalmazza	1–3 pont
Helytelenül használja, illetve írja a szakkifejezéseket, helytelenül írja a zeneszerzők nevét	0 pont

Maximális pontszám: 17 + 8 + 5 pont, **összesen: 30 pont**

ÁLTALÁNOS ZENEI ALAPISMERETEK**Zenetörténeti kérdéssor****Javítókulcs (20 pont)**

1. J. Haydn; W. A. Mozart; L. van Beethoven
2. c)
3. a) Egy csoportba tartozó műfajok: kantáta, oratórium
b) Előadói apparátusa, műfaji jellemzők: zenekar, kórus, szólisták. Szöveget dolgoz fel.
Ha a vizsgázó más műfajokat sorol fel, válaszadása akkor fogadható el, ha azt magyarázatával megfelelően indokolta.
4. a) improvizáció / improvizálás
b) rögtönzés / egy ritmus, dallam, zenemű megszületése az adott pillanat hatására
*Az egyes feladatrészekre egy – egy pont adható.
A b) feladatrészen az egyszavas válasz elegendő, de másként is elfogadható, ha a megfogalmazás a zenei improvizációra / rögtönzésre vonatkozik.*
5. A beírandó szavak: gregorián és szillabikus/szótagoló
6. a) E; egy Kodály mű címe
b) D; egy Haydn mű címe
c) L; egy Bartók mű címe
d) H; egy Tinódi mű címe
e) I; egy Liszt mű címe

A párosítások, valamint a helyes műcímek beírásai egy-egy pontot érnek.

Zeneelméleti kérdéssor**Javítókulcs (18 pont)**

1. a) ambitus b) atonalitás, c) recitálás / recitativo
- 2.

Egy-egy ütem hibátlan átírása 3/4-be egy-egy pontot ér. Csak a hibátlan ütemért adható pont.

3. a)

$\frac{4}{4}$

*Minden olyan ritmikai pótlás elfogadható, amely teljesen kitölt egy 4/4-es ütemet.
Csak a hibátlanul megoldott ritmikai pótlás ér egy pontot.*

b) dó-pentaton

c) Csak a két helyen bejelölt l,- d (k3) ér egy pontot. Fél pont nem adható.

4. a – C / moll; b – A / szűkített / szűk hármas; c – D / bővített / bő hármas

Helyes megoldásonként egy – egy pont adható.

5. a) $A A^5 B A$

b) kupolás

c) hétfokú, dó-ra végződő / ion / dúr

d) új / stílus

Két hibátlan megoldás esetén 1, négy hibátlan megoldás esetén 2 pont adható.

6. a) moderato

b) rubato

c) mezzopiano

DALLAMÁTÍRÁS

Javítókulcs (8 pont)

A pontozás szabálya: minden hibátlan ütemre 1 pont adható. Fél pontokkal nem értékelhető a feladat. Ritmusírás: a szárak irányának nem szabályszerű jelölése, írása szépséghibának minősül, pontvesztéssel nem jár.

J. Haydn: G-dúr „Oxford” szimfónia (No. 92) – IV. tétel

The first system of the musical score for 'The Rose Tree' consists of two staves. The top staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. It contains the melody: G4 (quarter), A4-B4 (beamed eighth notes), C5 (quarter), B4-A4 (beamed eighth notes), G4 (quarter), F#4 (half). The bottom staff is in bass clef with a key signature of one flat (Bb) and a 2/4 time signature. It contains the bass line: Bb3 (quarter), A3-Bb3 (beamed eighth notes), G3 (quarter), F3 (half).